

Toplantı : 18 CUMHURİYET SENATOSU S. Sayısı : 841

1136 Sayılı Avukatlık Kanununun Bazı Maddelerinin Kaldırılması, Bazılarının da Değiştirilmesi Hakkında Kanun Teklifinin Millet Meclisince Kabul Olunan Metni ve Cumhuriyet Senatosu Anayasa ve Adalet Komisyonu Raporu. (M. Meclisi : 2/516; C. Senatosu : 2/133)

(Not : M. Meclisi S. Sayısı : 80)

Millet Meclisi
Genel Sekreterliği
Kanunlar Müdürlüğü
Sayı : 1361

12.6.1978

CUMHURİYET SENATOSU BAŞKANLIĞINA

Millet Meclisinin 8.6.1978 tarihli 156 ncı Birleşimin le öncelikle görüşülerek işaret oyuyla kabul edilen, 1136 sayılı Avukatlık Kanununun bazı maddelerinin kaldırılması, bazılarının da değiştirilmesi hakkında kanun teklifi, dosyası ile birlikte sunulmuştur.

Saygılarımla.

Cahit Karakaş
Millet Meclisi Başkanı

Not : Bu teklif 14.2.1978 tarihinde Başkanlıkça Adalet Komisyonuna havale edilmiş ve Genel Kurulun 8.6.1978 tarihli 156 ncı Birleşiminde öncelikle görüşülerek kabul edilmiştir. (Millet Meclisi S. Sayısı : 80)

Millet Meclisi Başkanlığına

1136 sayılı Avukatlık Kanununun bazı maddelerinin kaldırılması, bazılarının da değiştirilmesi hakkındaki kanun teklifimiz gerekçesiyle birlikte ilişikte takdim edilmiştir.

Gereğine müsaadelerinizi saygılarımızla arz ederiz.

7.2.1978

Kahramanmaraş Milletvekili
Mehmet Yusuf Özbaş

Çorum Milletvekili
Mehmet İrmak

G E R E K Ç E

Hukuk Fakültelerinden mezun olanlar, öğrenimleri ile ilgili bir meslekte çalışmak istedikleri takdirde, ya hâkimlik yahutta avukatlık için müracaat etmektedir. Hâkimlik arzusunda bulunanlar Adalet Bakanlığına başvurmak ve mahkemelerde gerekli staj süresini doldurduktan sonra, sınava tabi kalınmadan, hâkim veya savcı olabilmekte, avukat stajyerleri, hâkim sınıfına nakletmek istediklerinde, avukatlık stajları, aynen hâkimlik stajı gibi kabul edilmektedir.

3499 sayılı Avukatlık Kanununda, avukat stajyerleri için de aynı usul benimsenmişken, 1136 sayılı Avukatlık Kanunu ile durum değiştirilmiş, avukat stajyerleri altı ay mahkeme nezdinde staj yaptıktan sonra, bir yıl da (beş yıl kıdemi olan bir avukat nezdinde) staj yapmaya mecbur edilmiştir. Hatta stajyerin mükellefiyeti bununla da bırakılmamış, mahkeme ve avukat nezdindeki stajlarını ikmal edip, buralardan staj bitirme bel-

gesi alan adayın, avukat olabilmek için ayrıca bir de imtihana girip başarı göstermesi şartı konulmuştur.

Stajyerleri imtihan edecek kurul beş kişidir. Bunlardan üçü Barolar Birliği Yönetim Kurulunca, ikisi de Yargıtayca seçilmektedir. Türkiye'deki bütün adaylar, yılda beş kere imtihan yapacak olan bu kurula başvurup imtihana gireceklerdir. Bir adayın azami beş kere imtihana girme hakkı vardır. Bu beş hakkı azami iki yıl içinde kullanması şarttır. Beş imtihanda da başarı gösteremeyenler, bir daha imtihana giremezler, dolayısı ile avukat olma şanslarını kaybederler.

1136 sayılı Avukatlık Kanunu çıkarılırken, maddelere ilave edilen muvakkat 7 nci madde ile, avukat yanındaki yapılacak stajın bir yıla çıkarılması konusu ile stajyerlerin imtihanla avukat olabilmeleri mevzuu, kanunun yürürlüğe girmesinden sonraki beş yılın bitimine ertelenmiş ve bilahara çıkarılan 2018 sayılı Kanunla da, 31.12.1976 gününe kadar hukuk fakültelerini bitirenlerin, üç yıl içinde avukatlık stajı için başvurmaları halinde, yine 1136 sayılı Kanunla getirilen fazla staj ve sınav mükellefiyetinden kurtulmaları sağlanmıştır.

Yani hukuk fakültelerini 1976 yılı sonuna kadar bitirebilenler 1979 yılı nihayetine kadar, avukatlık stajı için müracaat ederlerse, altı ay noksan staj yapmakla birlikte, avukatlık sınavına tabi olmayacak, fakat 1976 yılından bir gün sonra fakülteyi bitirenler, hem altı ay fazla staj yapıp, hem de icabında iki yıl zarfında beş kere avukatlık imtihanına girdikleri halde, başarı gösteremeyerek, avukatlık mesleğine girme hakkını, bir daha elde etmeme şartı ile kaybedecektir. Bu hal eşitlik ilkelerine aykırı olduğu gibi, mesleği ile ilgili okulu bitirip (icabında lüzumlu stajı da yaptıktan sonra) avukat stajyerlerinden başka imtihana tabi tutulan hiçbir vatandaş da yoktur. Tıbbiyeden diploma alanlar muayenehanelerine, eczacılar, eczanelerini, sınav vermeden açmakta, mühendisler dairelerine, öğretmenler okullarına gitmektedir.

En az on beş yıl tahsil yapan avukat stajyerleri ise, hukuktan diplomasını aldıktan sonra, mahkeme ve avukat yanındaki stajını da başarı ile bitirdiği halde 1136 sayılı Kanunla avukat olabilmek için bir de imtihana mecbur tutulmaktadır. İlk imtihana girip başarı gösteremeyen aday, yeni bir tahsile ve yeni bir staja mecbur olmamasına göre bu imtihanların tekrarındaki faydanın ne olduğu anlaşılmamakta ve ayrıca Anayasamızın 40 ncı maddesine göre meslek seçmek hakkından kısıtlanmış olmaktadır. Avukatlık müessesesine sonradan sokulmak istenen bu sınav mecburiyeti tamamen kanunsuz ve lüzumsuzdur. Avukat, imtihanını her gün müvekkiline karşı vermekte ve başarı gösteremeyenler zaten kendiliğinden tasfiye olunmaktadır.

Hukuk Fakültesini bitiren, yani her branşta otorite olan bir profesörden ehliyetinin yeterli olduğu yolunda not alan, ayrıca bütün mahkemelerde staj görüp, o mahkemelerin hâkimlerinden de yeterlilik belgesi iktisap eden, bunlardan sonra, beş yıl kıdemi olan bir avukat nezdinde altı ay süre ile staj yaparak, ondan da kanuni ve mesleki şartları haiz olduğu yolunda belge almaya hak kazanan ve hatta avukat yanındaki bu stajının üç aylık bölümünü ikmal ettikten sonra o avukat nezaretinde bir kısım mahkemelerdeki davalara giren, yani fiilen avukatlık yapan bir adayın, bir de Ankara'ya yollanarak, kendisinden en az 20 yıl önce okul bitiren bir kurul önünde (Barolar Birliğinden imtihan kuruluna verilecek üyeler asgari 15 yıl kıdemi olacaktır. Bunlar iki yıl için seçilmekte ve askerlikle staj süreleri de ilave edilince, sınav yapanla yapılan arasındaki devre farkı asgari 20 yılı bulmaktadır.) imtihana tabi tutulması, hem de doğru değildir, hem de tamamen gereksizdir.

Her adayın bir sınavda başarı sağlayacağı ve yılda en az bin stajyerin imtihan için başvuracağı hesap edilirse, kendi asli görevini ihmal etmeden bir Yargıtay üyesinin bu imtihanları nasıl yapabileceği de ayrıca düşünülmeli gerekli bir konudur.

Yukarıdaki açıkladığımız nedenlerle 1136 sayılı Avukatlık Kanunundaki avukatlık sınavları ile ilgili maddeler tamamen kaldırılmış, kaldırılan maddelere atıfta bulunan bazı maddelerde de gerekli değişiklik yapılmış ve avukat yanındaki staj da 3499 sayılı Kanunda olduğu gibi yeniden altı aya indirilmiştir. Bu suretle, avukatlık yapmak istedikleri halde, maaşsız staj statüsünden ve sınavdan kurtulmak için, 4 yıl hâkimlik ve savcılık yaptıktan sonra istifa ederek avukatlığa geçmek isteyenlerin, kadro yönünden Adalet Bakanlığına iras edecekleri zarar da önlenilmiştir.

Bugüne kadar olan tatbikatın ispat ettiği gibi avukat yanındaki altı aylık staj, mesleki tecrübeleri elde etmek için kâfi bulunmaktadır. Aynı zamanda, yanında çalışan avukat bu altı aylık süre sonunda, adayın bir müddet daha staj görmesini isterse 1136 sayılı Kanunun değiştirilen 25 nci maddesine göre, Barolar Yönetim Kurulunun bu süreyi altı aya kadar uzatabilme yetkisi de muhafaza edilmiş bulunmaktadır.

Cumhuriyet Senatosu
Genel Sekreterliği
Kanunlar Müdürlüğü

13 . 6 . 1978

TASARI VEYA TEKLİFİN

Sıra Sayısı
M. M. C. S.

ÖZETİ

80 841 1136 Sayılı Avukatlık Kanununun Bazı Maddelerinin Kaldırılması, Bazılarının da Değiştirilmesi Hakkında Kanun Teklifi

MİLLET MECLİSİNDE KALDIĞI SÜRE : 3 aydan fazla.
CUMHURİYET SENATOSUNDA KALACAĞI SÜRE : 3 ay.
SÜRENİN BİTİŞ TARİHİ : 12 Eylül 1978

TASARI VEYA TEKLİFİN HAVALA EDİLDİĞİ KOMİSYONLAR, TANINAN SÜRE (Gün)

1. — Anayasa ve Adalet Komisyonu : 10 gün.
2. — Gündeme : 4 . 12 . 1978

Anayasa ve Adalet Komisyonu Raporu

Cumhuriyet Senatosu
Anayasa ve Adalet Komisyonu
Esas No. : 2/133
Karar No. : 48

30 . 11 . 1978

Cumhuriyet Senatosu Yüksek Başkanlığına

Millet Meclisinin 8 Haziran 1978 tarihli 156 ncı Birleşiminde öncelikle görüşülerek işaret oyuyla kabul edilen (1136 sayılı Avukatlık Kanununun Bazı Maddelerinin Kaldırılması, Bazılarının da Değiştirilmesi Hakkında Kanun) teklifi, Millet Meclisi Başkanlığınca 12 Haziran 1978 tarihinde Cumhuriyet Senatosu Başkanlığına gönderilmiş ve Cumhuriyet Senatosu Başkanlığınca da 13 Haziran 1978 tarihinde Komisyonumuza havale edilmiştir.

Anılan yasa teklifi, Komisyonumuzun 28 Haziran 1978 tarihli toplantısı Gündemine alınmış ve o gün Adalet Bakanlığı temsilcisi de hazır bulunduğu halde görüşülmesine başlanmıştır. Konunun önemini göz önüne alan Komisyonumuz; araya yaz tatili girdiği için 27 Eylül 1978 tarihli toplantısında yasa teklifinin 3 kişiden kurulu bir Alt Komisyonunda incelenmesine karar ve bu Komisyon üyeliklerine usulüne uygun olarak Cumhuriyet Senatosu Uşak Üyesi Ahmet Tahtakılıç, Manisa Üyesi M. Fahri Dayı ve Samsun Üyesi Şaban Demirdağ'ı seçmiştir.

Çalışmalarını bitiren Alt Komisyon; yasa teklifinde yer aldığı üzere, staj süresinin 1,5 yıldan 1 yıla indirilmesini ve staj sonundaki sınavın kaldırılmasını uygun bulmuş ve bu yolda düzenlediği 23 Kasım 1978 tarihli Raporu Komisyonumuza sunmuştur.

Bundan sonra 30 Kasım 1978 tarihinde toplanan Komisyonumuz; yasa teklifinin tümü üzerindeki görüşmeleri bitirerek, maddelerin görüşülmesine geçilmesini oybirliği ile kararlaştırmıştır.

1. Teklifin Millet Meclisince kabul edilen 1 nci maddesi ile, avukatlık mesleğine kabul olunabilmek için 1136 sayılı Avukatlık Yasasının 3 ncü maddesinde yer alan koşullardan sınavı kaldırmaktadır. Bu konuda yapılan görüşmelerden sonra Komisyonumuz, sınavı kaldıran yasa teklifinin 1 nci maddesini, Zihni Betil, Kâmrân Erkmenoğlu, Hayri Mumcuoğlu ve Safa Reisoğlu'nun karşı oy kullanmaları suretiyle ve oy çokluğuyla aynen kabul etmiştir.

2. Teklifin Millet Meclisince kabul edilen 2 nci maddesi ile, 1136 Sayılı Avukatlık Yasasının 4 ncü maddesi değiştirilmektedir. Bu madde, metinde sayılan görevleri 4 yıl süre ile yapanları staj bitim belgesi alma koşulundan müstesna kılmaktadır.

a) Millet Meclisince kabul olunan hükümlerle, Danıştay Başkanunsözcüsü staj bitim belgesi alma koşulundan istisna edilmiş ise de, kanunsözcüleri, her nasılsa, müstesna tutulanlar arasında sayılmamıştır. Komisyonumuz, kanunsözcülerinin de istisna edilenler arasında yer almasını kararlaştırmıştır.

b) Millet Meclisince kabul edilen metne göre Danıştay Dava Daireleri Başkan yardımcılıkları görevini 4 yıl süre ile yapanlar staj bitim belgesi alma koşulundan müstesna tutulmuştur. Oysa, Danıştay Dava Dairelerinde Başkan yardımcılığı yoktur, başyardımcılık vardır. Bu nedenle Komisyonumuz, (Başkan yardımcılıkları) deyimini metinden çıkarıp yerine (Başyardımcılıkları) deyimini koymayı kararlaştırmıştır.

c) Millet Meclisince kabul edilen metne göre (Üniversiteye bağlı fakülteler hukuk ilmi dersleri profesörlük veya doçentliklerinde) 4 yıl süre ile görev yapanlar da staj bitim belgesi alma koşulundan istisna edilmişlerdir. Komisyonumuz; yalnız üniversiteye bağlı fakültelerin hukuk ilmi dersleri profesör veya doçentlerini değil, aynı zamanda diğer yüksek öğretim kurumlarının hukuk ilmi dersleri profesör ve doçentlerini de istisna etmeyi hakkaniyet ilkesine uygun görmüştür.

Komisyonumuz; ayrıca, anılan derslerin profesör ve doçentleri gibi doktor asistanlarını da staj bitim belgesi alma koşulundan müstesna kılmayı hakkaniyetin gereği saymıştır.

Bu nedenlerle Komisyonumuz; Millet Meclisince kabul edilen metindeki (Üniversiteye bağlı fakülteler hukuk ilmi dersleri profesörlük veya doçentliklerinde) deyimini metinden çıkartıp yerine, (Üniversitelerdeki veya diğer yüksek öğretim kurumlarındaki hukuk ilmi dersleri profesörlük veya doçentlik veya doktor asistanlıklarında) deyimini koymayı kararlaştırmıştır.

3. Komisyonumuz; yasa teklifinin Millet Meclisince kabul edilen 4 ncü maddesiyle 1136 sayılı Avukatlık Yasasının 15 nci maddesinde yapılan ve staj süresinin 1,5 yıldan 1 yıla indirilmesini öngören değişikliği oybirliğiyle kabul etmiştir.

4. Komisyonumuz; yasa teklifinin Millet Meclisince kabul olunan 7 nci maddesiyle 1136 sayılı Avukatlık Yasasının 26 ncü maddesinde yapılan değiştirilmiş metindeki (icra iflas dairelerinde görülen dava ve işlerde vekâlet yapabilirler) deyimini metinden çıkarıp yerine (icra ve iflas dairelerinde görülen dava ve işlerde vekâlet alabilirler) deyimini koymayı ve aynı maddenin 2 nci fıkrasındaki (staj bitirim belgesi) deyimini (staj bitim belgesi) deyimine ile değiştirmeyi de karara bağlamıştır.

5. Komisyonumuz; aldığı karar ile, yasa teklifinin Millet Meclisince kabul edilen 8 nci maddesinde yer alan (muvakkat) sözcüğünün (geçici) sözcüğü ile değiştirilmesini daha uygun bulmuş ve hasiv olduğu için de (tamamen) sözcüğünü metinden çıkarmıştır.

6. Komisyonumuz; yasa teklifi için Millet Meclisince başlık olarak kabul edilen (1136 Sayılı Avukatlık Kanununun Bazı Maddelerinin Kaldırılması, Bazılarının da Değiştirilmesi Hakkında Kanun Teklifi) biçimindeki deyim (1136 Sayılı Avukatlık Kanununun Bazı Maddelerinin Değiştirilmesi ve Bazı Maddelerinin de Kaldırılması Hakkında Kanun Teklifi) biçiminde değiştirilmesini de kararlaştırmıştır.

7. Komisyonumuz; anılan yasa teklifinin Cumhuriyet Senatosunda görüşülmesi süresinin azlığını gözönüne alarak, işbu raporun Genel Kurulda öncelik ve ivedilikle görüşülmesinin önerilmesini de kararlaştırmıştır.

8. Anılan yasa teklifinin 1 nci maddesiyle değiştirilen 1136 Sayılı Avukatlık Yasasının 3 ncü maddesinin; keza anılan yasa teklifinin 2 nci maddesiyle değiştirilen 1136 Sayılı Avukatlık Yasasının 4 ncü maddesinin ilk fıkrasının görüşülmesi sırasında aşağıda imzaları olan Komisyon üyeleri hazır bulunmuş, bu sırada Şaban Demirdağ ve Safa Reisoğlu mazeret bildirerek ayrıldıkları için, teklifin diğer maddelerinin görüşülmesi kalan üyelerle bitirilmiştir.

İşbu raporumuz Cumhuriyet Senatosu Genel Kurulunun olurlarına arz edilmek üzere Yüksek Başkanlığa saygı ile sunulur.

Başkan
Tokat
Staj Sonundaki Avukatlık Sınavının
kaldırılmasına karşıyım. Karşı oy
yazım eklidir.
Zihni Betil

Sözcü
Manisa
M. Fahri Dayı

Kâtip
Samsun
Şaban Demirdağ
1 nci maddenin ve 2 nci madde
kapsamındaki madde 4 ün 1 nci
fıkrasının oylamasında bulundu,
diğer oylamalarda bulunamadı.

Bursa
Şeref Kayalar
Toplantıda bulunamadı

C. Bşk. S. Üye
Staj sonunda avukatlık sınavının
kaldırılmasına karşıyım
Safa Reisoğlu

Çankırı
Gürhan Titrek
Toplantıda bulunamadı

Hatay
Mustafa Deliveli
Toplantıda bulunamadı

İstanbul
Tadilâta dair istek esasa müessir
olmamakla, kanun teklifi ise imtiha-
nın kaldırılmasını öngörmesine ve
staj müddetinin kısaltılmasına müte-
dair bulunmasına ve yapılan ilâveler
ise bir yenilik getirmemesine, bilâkis
bu kanununun çıkmasını bekleyenlere
getirecek hizmetin gecikmesinden
başka bir işe yarayamayacağına, vakit
ve maddi imkânlar israfına sebep ola-
cağına binaen yapılan değişikliklere
karşıyım
Ali Oğuz

İzmir
Sınavın kaldırılmasına karşıyım
Kâmran Erkmenoğlu

Niğde
Ergun Özkan

Sivas
Muhittin Taylan

Tabii Üye
Mucip Ataklı
Toplantıda bulunamadı

Tabii Üye
Ahmet Yıldız
Toplantıda bulunamadı

Tekirdağ
Sınavın kalkmasına karşıyım
Hayri Mumcuoğlu

Uşak
Ahmet Tahtakılıç

KARŞI OY YAZISI

Staj süresinin bir buçuk yıldan bir yıla indirilmesinden yanayım. Sınavın kaldırılmasına karşıyım. Zira, demokratik parlamenter rejimle yönetilen üygar ülkelerin hemen hepsinde sınav vardır. Hatta, sınavda başarı ile yetinilmeyip Avukat stajyerlerinden tez niteliğinde bir eser de istenilmektedir. Bu günkü biçimiyle sınav'dan beklenen yararın sağlanamadığı savı da, kaldırılması için geçerli bir neden sayılmaz. Bu sav olsa olsa, yasaya sınavı amacına daha uygun olarak düzenleyen yeni hükümler eklenmesini düşündürebilir.

Zihni Betil

KAHRAMANMARAŞ MİLLETVEKİLİ MEHMET YUSUF ÖZBAŞ İLE ÇORUM MİLLETVEKİLİ
MEHMET IRMAK'IN TEKLİFİ

1136 Sayılı Avukatlık Kanununun Bazı Maddelerinin Kaldırılması, Bazılarının da Değiştirilmesi Hakkında
Kanun Teklifi

MADDE 1. — 1136 sayılı Avukatlık Kanununun 3 ncü maddesi aşağıda yazılı olduğu şekilde değiştirilmiştir :

Madde 3. — Avukatlık mesleğine kabul edilebilmek için :

- a) Türkiye Cumhuriyeti vatandaşı olmak,
- b) Türk hukuk fakültesinin birinden mezun olmak veya yabancı memleket hukuk fakültesinden mezun olup da Türkiye hukuk fakülteleri programlarına göre noksan kalan derslerden başarılı sınav vermiş bulunmak,
- c) Avukatlık stajını tamamlayarak staj bitim belgesi almış bulunmak,
- d) Levhasına yazılmak istenen baro bölgesinde ikametgâhı bulunmak,
- e) Bu Kanuna göre avukatlığa engel bir hali olmamak gerekir.

MADDE 2. — 1136 sayılı Avukatlık Kanununun 4 ncü maddesi aşağıda yazılı olduğu şekilde değiştirilmiştir :

Madde 4. — Adli ve askeri hâkimlik ve savcılıkta, Anayasa Mahkemesi asli ve geçici raportörlüklerinde ve Danıştay Dava daireleri Başkan ve üyelikleri ile başkanun sözcülüğü ve daireler başkan yardımcılıkları ve yardımcılıklarında veya kuruluşlarında avukat bulunan bakanlıklar ve katma bütçe ile yürütülen genel müdürlükler hukuk müşavirliği görevlerinde veyahut üniversiteye bağlı fakülteler hukuk ilmi dersleri profesörlük veya doçentliklerinde yahut Hâkimler Kanununa göre hâkimlik veya savcılık sınıflarından sayılan hizmetlerde, en az dört yıl süre ile hizmet etmiş olanlar, 3 ncü maddenin (c) bendinde yazılı kayıttan varestede tutulurlar.

Yabancılardan Türk uyruğuna kabul olunanlardan, yabancı bir hukuk fakültesinden mezun olup da, geldikleri yerlerde, beş yıl süre ile mahkemelerin her derecesinde avukatlık etmiş ve avukatlığı meslek edinmiş bulunanlar 3 ncü maddenin (b) bendinde yazılı olduğu şekilde Türkiye hukuk fakülteleri programlarına göre noksan kalan derslerden, usulüne uygun olarak yapılan sınavı başarıyla vererek tasdikname almış ve ayrıca Türkçeyi iyi bilir oldukları da bir sınavla anlaşılmış bulunursa, 3 ncü maddenin (c) bendinde yazılı kayıttan varestede tutulurlar. Birinci fıkrada gösterilenlerin baro levhasına yazılmasında, 17 nci maddenin (1) ve (2) ncı bentlerinde yazılı belgelerden başka sicil özetlerinin onanmış bir örneğinin de verilmesi gereklidir.

MİLLET MECLİSİNİN KABUL
ETTİĞİ METİN

1136 Sayılı Avukatlık Kanununun Bazı Maddelerinin Kaldırılması, Bazılarının da Değiştirilmesi Hakkında Kanun Teklifi

MADDE 1. — 1136 sayılı Avukatlık Kanununun 3 ncü maddesi aşağıda yazılı olduğu şekilde değiştirilmiştir:

Madde 3. — Avukatlık mesleğine kabul edilebilmek için :

- a) Türkiye Cumhuriyeti vatandaşı olmak,
- b) Türk hukuk fakültelerinden birinden mezun olmak veya yabancı memleket hukuk fakültesinden mezun olup da Türkiye hukuk fakülteleri programlarına göre noksan kalan derslerden başarılı sınav vermiş bulunmak,
- c) Avukatlık stajını tamamlayarak staj bitim belgesi almış bulunmak,
- d) Levhasına yazılmak istenen baro bölgesinde ikametgâhı bulunmak,
- e) Bu Kanuna göre avukatlığa engel bir hali olmamak gerekir.

MADDE 2. — 1136 sayılı Avukatlık Kanununun 4 ncü maddesi aşağıda yazılı olduğu şekilde değiştirilmiştir :

Madde 4. — Adli ve askeri hâkimlik ve savcılıkta, Anayasa Mahkemesi asli ve geçici raportörlüklerinde ve Danıştay Dava Daireleri Başkan ve üyelikleri ile başkanun sözcülüğü ve daireler başkan yardımcılıkları ve yardımcılıklarında veya kuruluşlarında avukat bulunan bakanlıklar ve katma bütçe ile yürütülen genel müdürlükler hukuk müşavirliği görevlerinde veyahut üniversiteye bağlı fakülteler hukuk ilmi dersleri profesörlük veya doçentliklerinde yahut Hâkimler Kanununa göre hâkimlik veya savcılık sınıflarından sayılan hizmetlerde, en az dört yıl süre ile hizmet etmiş olanlar, 3 ncü maddenin (c) bendinde yazılı kayıttan vareste tutulurlar.

Yabancıardan Türk uyruğuna kabul olunanlardan, yabancı bir hukuk fakültesinden mezun olup da, geldikleri yerlerde, beş yıl süre ile mahkemelerin her derecesinde avukatlık etmiş ve avukatlığı meslek edinmiş bulunanlar 3 ncü maddenin (b) bendinde yazılı olduğu şekilde Türkiye hukuk fakülteleri programlarına göre noksan kalan derslerden, usulüne uygun olarak yapılan sınavı başarıyla vererek tasdikname almış ve ayrıca Türkçeyi iyi bilir oldukları da bir sınavla

ANAYASA VE ADALET KOMİSYONUNUN
KABUL ETTİĞİ METİN

1136 Sayılı Avukatlık Kanununun Bazı Maddelerinin Değiştirilmesi ve Bazı Maddelerinin de Kaldırılması Hakkında Kanun Teklifi

MADDE 1. — Millet Meclisi metninin 1 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 2. — 1136 sayılı Avukatlık Kanununun 4 ncü maddesi aşağıda yazılı olduğu şekilde değiştirilmiştir :

Madde 4. — Adli ve askeri hâkimlik ve savcılıkta, Anayasa Mahkemesi asli ve geçici raportörlüklerinde ve Danıştay dava daireleri başkan ve üyelikleri ile başkanun sözcülüğü, kanun sözcülüğü ve bu daireler başyardımcılıkları ve yardımcılıklarında veya kuruluşlarında avukat bulunan bakanlıklar ve katma bütçe ile yürütülen genel müdürlükler hukuk müşavirliği görevlerinde veyahut üniversitelerdeki veya diğer yükseköğretim kurumlarındaki hukuk ilmi dersleri profesörlük veya doçentliklerinde veya doktor asistanlıklarında yahut Hâkimler Kanununa göre hâkimlik veya savcılık sınıflarından sayılan hizmetlerde, en az dört yıl süre ile hizmet etmiş olanlar, 3 ncü maddenin (c) bendinde yazılı kayıttan vareste tutulurlar.

Yabancıardan Türk uyruğuna kabul olunanlardan, yabancı bir hukuk fakültesinden mezun olup da, geldikleri yerlerde, beş yıl süre ile mahkemelerin her derecesinde avukatlık etmiş ve avukatlığı meslek edinmiş bulunanlar 3 ncü maddenin (b) bendinde yazılı olduğu şekilde Türk hukuk fakülteleri programlarına göre noksan kalan derslerden, usulüne uygun olarak yapılan sınavı başarıyla vererek tasdikname almış

(Teklif)

MADDE 3. — 1136 sayılı Avukatlık Kanununun 6 ncı maddesi aşağıdaki yazılı şekilde değiştirilmiştir.

Madde 6. — Mahkemeler ve avukat yanındaki stajlarını bitirdiklerine dair belge alanlar veya 4 ncü maddede ki şartları haiz bulunanlar, başvurdukları yer barosuna ait levhaya yazılmalarını dilekçe ile isteyebilirler.

MADDE 4. — 1136 sayılı Avukatlık Kanununun 15 nci maddesi aşağıdaki yazılı şekilde değiştirilmiştir :

Madde 15. — Avukatlık stajı bir yıldır. Stajın bu kısmında yer alan hükümler uyarınca ilk altı ayı mahkemelerde ve kalan altı ayı da en az beş yıl kıdemi olan (bu beş yıllık kıdem hesabına Kanunun 4 ncü maddesinde yazılı hizmette geçen süreler de dahildir.) bir avukat yanında yapılır.

Stajın hangi mahkeme ve adalet dairelerinde, ne surette yapılacağı yönetmelikte gösterilir.

MADDE 5. — 1136 sayılı Avukatlık Kanununun 24 ncü maddesi aşağıdaki yazılı şekilde değiştirilmiştir:

Madde 24. — Staj, Adalet Komisyonunun, baronun veya yanında çalışılan avukatın gözetimi altında yapılır.

Stajiyer hakkında, yanında staj gördüğü hâkimler, Cumhuriyet savcıları tarafından, staj durumu, mesleki ilgisi ve ahlaki durumunu belirten bir belge verilir.

Yanında staj görülen avukatta, altı ayın sonunda, staj durumu, adayın mesleki ilgisi ile ahlaki durumunu da kapsayan bir rapor verir.

MADDE 6. — 1136 sayılı Avukatlık Kanununun 25 nci maddesi aşağıdaki yazılı olduğu şekilde değiştirilmiştir :

(Millet Meclisinin Kabul Ettiği Metin)

anlaşılmiş bulunursa, 3 ncü maddenin (c) bendinde yazılı kayıttan varestede tutulurlar. Birinci fıkrada gösterilenlerin baro levhasına yazılmasında, 17 nci maddenin (1) ve (2) nci bentlerinde yazılı belgelerden başka sicil özetlerinin onanmış bir örneğinin de verilmesi gereklidir.

MADDE 3. — 1136 sayılı Avukatlık Kanununun 6 ncı maddesi aşağıda yazılı olduğu şekilde değiştirilmiştir :

Madde 6. — Mahkemeler ve avukat yanındaki stajlarını bitirdiklerine dair belge alanlar veya 4 ncü maddedeki şartları haiz bulunanlar, başvurdukları yer barosuna ait levhaya yazılmalarını dilekçe ile isteyebilirler.

MADDE 4. — 1136 sayılı Avukatlık Kanununun 15 nci maddesi aşağıda yazılı olduğu şekilde değiştirilmiştir :

Madde 15. — Avukatlık stajı bir yıldır. Stajın bu kısmında yer alan hükümler uyarınca ilk altı ayı mahkemelerde ve kalan altı ayı da en az beş yıl kıdemi olan (bu beş yıllık kıdem hesabına Kanunun 4 ncü maddesinde yazılı hizmette geçen süreler de dahildir.) bir avukat yanında yapılır.

Stajın hangi mahkeme ve adalet dairelerinde, ne surette yapılacağı yönetmelikte gösterilir.

MADDE 5. — 1136 sayılı Avukatlık Kanununun 24 ncü maddesi aşağıda yazılı olduğu şekilde değiştirilmiştir :

Madde 24. — Staj, Adalet Komisyonunun, baronun veya yanında çalışılan avukatın gözetimi altında yapılır.

Stajyer hakkında, yanında staj gördüğü hâkimler, Cumhuriyet savcıları tarafından, staj durumu, mesleki ilgisi ve ahlaki durumunu belirten bir belge verilir.

Yanında staj görülen avukat da, altı ayın sonunda, staj durumu, adayın mesleki ilgisi ile ahlaki durumunu da kapsayan bir rapor verir.

MADDE 6. — 1136 sayılı Avukatlık Kanununun 25 nci maddesi aşağıda yazılı olduğu şekilde değiştirilmiştir :

(Anayasa ve Adalet Komisyonunun kabul ettiği metin)

ve ayrıca Türkçeyi iyi bilir oldukları da bir sınavla anlaşılmiş bulunursa, 3 ncü maddenin (c) bendinde yazılı kayıttan varestede tutulurlar. Birinci fıkrada gösterilenlerin baro levhasında yazılmasında, 17 nci maddenin (1) ve (2) nci bendlerinde yazılı belgelerden başka sicil özetlerinin onanmış bir örneğinin de verilmesi gereklidir.

MADDE 3. — Millet Meclisi metninin 3 ncü maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 4. — Millet Meclisi metninin 4 ncü maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 5. — 1136 sayılı Avukatlık Kanununun 24 ncü maddesi aşağıda yazılı olduğu şekilde değiştirilmiştir :

Madde 24. — Staj, Adalet Komisyonunun, baronun ve yanında çalışılan avukatın gözetimi altında yapılır.

Stajyerler hakkında, yanında staj gördüğü hâkimler, Cumhuriyet savcıları tarafından staj durumu, mesleki ilgisi ve ahlaki durumunu belirten bir belge verilir.

Yanında staj görülen avukat da altı ayın sonunda, staj durumunu, adayın mesleki ilgisi ile ahlaki durumunu da kapsayan bir rapor verir.

MADDE 6. — Millet Meclisi metninin 6 ncü maddesi aynen kabul edilmiştir.

(Teklif)

Madde 25. — Baro Yönetim Kurulu, yanında altı ay süre ile staj yapılan avukatın verdiği raporda yazılı gerek ve gerekçe üzerine, avukat yanındaki stajın uzatılmasına karar verebilir. Bu uzatma kararı azami altı ay olabilir ve kesindir.

MADDE 7. — 1136 sayılı Avukatlık Kanununun 26 ncı madesi aşağıdaki yazılı olduğu şekilde değiştirilmiştir :

Madde 26. — Stajyerler, avukat yanında staja başladıktan üç ay sonra, avukatın yazılı muvafakati ile ve onun gözetimi altında, icra tetkik mercii hâkimlikleri ile sulh mahkemelerinde ve icra iflas dairelerinde görülen dava ve işlerde vekâlet yapabilirler.

Stajyerin bu yetkisi, stajiyere baro yönetim kurulunca, staj bitirim belgesi verilmesi isteğinin reddi kararının kesinleşmesi halinde sona erer.

MADDE 8. — 1136 sayılı Avukatlık Kanununun, avukatlık sınavına dair bulunan 28, 29, 30, 31, 32 ve 33 ncü maddeleri ile aynı Kanunun 2018 sayılı Kanunla tadil gören muvakkat 7 nci maddesi tamamen kaldırılmıştır.

MADDE 9. — Bu Kanun yayım tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 10. — Bu Kanunu Bakanlar Kurulu yürütür.

(Millet Meclisinin Kabul Ettiği Metin)

Madde 25. — Baro Yönetim Kurulu, yanında altı ay süre ile staj yapılan avukatın verdiği raporda yazılı gerek ve gerekçe üzerine, avukat yanındaki stajın uzatılmasına karar verebilir. Bu uzatma kararı azami altı ay olabilir ve kesindir.

MADDE 7. — 1136 sayılı Avukatlık Kanununun 26 ncı maddesi aşağıda yazılı olduğu şekilde değiştirilmiştir :

Madde 26. — Stajyerler, avukat yanında staja başladıktan üç ay sonra, avukatın yazılı muvafakati ile ve onun gözetimi altında, icra tetkik mercii hâkimlikleri ile sulh mahkemelerinde ve icra iflas dairelerinde görülen dava ve işlerde vekâlet yapabilirler.

Stajyerin bu yetkisi, stajiyere baro yönetim kurulunca, staj bitirim belgesi verilmesi isteğinin reddi kararının kesinleşmesi halinde sona erer.

MADDE 8. — 1136 sayılı Avukatlık Kanununun, avukatlık sınavına dair bulunan 28, 29, 30, 31, 32 ve 33 ncü maddeleri ile aynı Kanunun 2018 sayılı Kanunla tadil gören muvakkat 7 nci maddesi tamamen kaldırılmıştır.

MADDE 9. — Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 10. — Bu Kanunu Bakanlar Kurulu yürütür.

(Anayasa ve Adalet Komisyonunun kabul ettiği metin)

MADDE 7. — 1136 sayılı Avukatlık Kanununun 26 ncı maddesi aşağıda yazılı olduğu şekilde değiştirilmiştir:

Madde 26. — Stajyerler, avukat yanında staja başladıktan üç ay sonra, avukatın yazılı muvafakati ile ve onun gözetimi altında, icra tetkik mercii hâkimlikleri ile sulh mahkemelerinde ve icra iflas dairelerinde görülen dava ve işlerde vekâlet alabilirler.

Stajyerlerin bu yetkisi, stajiyere baro yönetim kurulunca, staj bitim belgesi verilmesi isteğinin reddi kararının kesinleşmesi halinde sona erer.

MADDE 8. — 1136 sayılı Avukatlık Kanununun, avukatlık sınavına dair bulunan 28, 29, 30, 31, 32 ve 33 ncü maddeleri ile aynı Kanunun 2018 sayılı Kanunla tadil gören geçici 7 nci maddesi kaldırılmıştır.

MADDE 9. — Millet Meclisi metninin 9 ncu maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 10. — Millet Meclisi metninin 10 ncu maddesi aynen kabul edilmiştir.

